

Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2019 r.

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

tel.: +48 22 694 42 42
fax: +48 22 694 47 41

www.mf.gov.pl

**Warszawa
kwiecień 2020 r.**

Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2019 r.

Dokument „**Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2019 r.**” został przygotowany przez pracowników Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości.

W celu ponownego wykorzystywania treści informacji zawartych w dokumencie podmioty pobierające te informacje są zobowiązane do:

1. poinformowania o źródle, czasie wytworzenia i pozyskania tych informacji, poprzez podanie pełnej nazwy Ministerstwa Finansów lub nazwy skróconej – MF;
2. poinformowania o przetworzeniu informacji ponownie wykorzystywanej.

Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za treść informacji sektora publicznego przetworzonych przez podmiot ponownie wykorzystujący te informacje.

Działalność komitetów audytu

Komitety audytu, zgodnie z art. 289 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹, do końca lutego 2019 roku złożyły sprawozdania z realizacji zadań w roku poprzednim. Sprawozdania zostały sporządzone zgodnie ze wzorem opracowanym przez Ministerstwo Finansów. Na obecnym wzorze komitety składały sprawozdania po raz trzeci.

Komitety audytu w roku 2019 obejmowały zasięgiem swojego działania wszystkie działy administracji rządowej. Z przeprowadzonej analizy wynika, że 19 komitetów realizowało zadania wymienione w art. 289 ust. 1 ww. ustawy. Należy jednocześnie zauważyć, że zadanie komitetu audytu związane z wyrażaniem zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy i pracy kierowników komórek audytu wewnętrznego jest zadaniem fakultatywnym i jest realizowane wyłącznie w przypadku, gdy taki wniosek wpłynie do komitetu.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące realizacji zadań ustawowych przez poszczególne komitety audytu.

Tabela nr 1. Realizacja zadań ustawowych przez komitety audytu

Komitet audytu	Sygnalizowanie istotnych ryzyk	Sygnalizowanie istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień	Wyznaczenie priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego	Przegląd istotnych wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowanie ich wdrożenia	Przegląd sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego oraz z oceny kontroli zarządczej	Monitorowanie efektywności pracy audytu wewnętrznego	Wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy i pracy kierowników KAW
MC	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MEN	✗	✓	✓	✓	✓	✓	—
MiR	✗	✗	✗	✓	✓	✓	—
MF	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MGMiŻŚ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MI	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MFiPR	✗	✗	✓	✗	✗	✗	—
MKiDN	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MNiSW	✓	✗	✓	✓	✓	✓	—
MON	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MR	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓
MRiRW	✗	✗	✗	✗	✗	✓	—
MSP	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MSWiA	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MSZ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MS	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MK	✓	✗	✓	✓	✓	✓	—
MZ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MRPiPS	✓	✓	✗	✓	✓	✓	—

zadania zrealizowane

zadania nierealizowane

brak wniosków

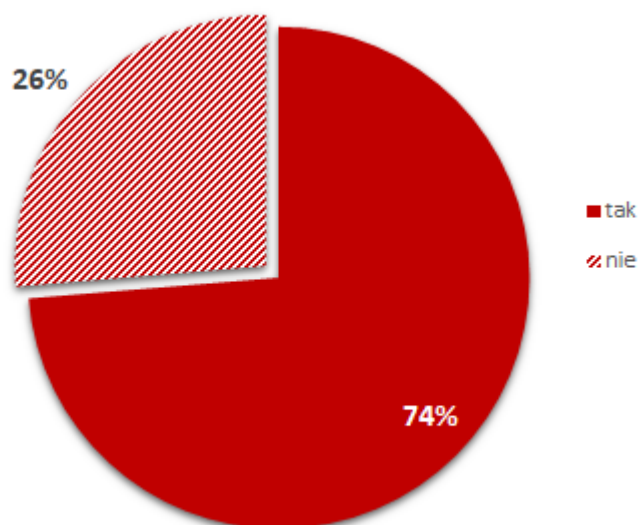
¹ Dz. U z 2019 r., poz. 869, z późn. zm., dalej jako ustawa.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że komitety audytu koncentrowały się głównie na realizacji następujących zadań:

1. **Przegląd wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowania ich wdrażania** dokonały prawie wszystkie komitety audytu. Ze sprawozdań złożonych przez komitety audytu wynika, że dokonywały tych przeglądów na podstawie wyników poszczególnych audytów lub na podstawie rocznych sprawozdań przekazywanych przez komórki audytu wewnętrznego w dziale/działach. Większość komitetów analizowała wyniki zbiorcze przekazywane przez komórkę audytu w ministerstwie. W kilku ministerstwach odbyło się posiedzenie komitetu audytu, na którym kierownicy komórek audytu wewnętrznego/audytorzy wewnętrzni z jednostek w działach przedstawili informacje dotyczące oceny systemu kontroli zarządczej. Członkowie komitetów zapoznali się także z wynikami czynności sprawdzających, monitorując stopień wdrażania zaleceń zawartych w sprawozdaniach z audytu wewnętrznego.
2. **Przegląd sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego oraz z oceny kontroli zarządczej** był przeprowadzany na podstawie sprawozdań z realizacji planów audytu oraz zbiorczych wyników ze sprawozdań przygotowanych przez jednostki w dziale/działach. Część komitetów audytu dodatkowo zapoznała się z rocznymi zapewnieniami o stanie kontroli zarządczej audytorów wewnętrznych jednostek w dziale za rok poprzedni, informacją o istotnych ryzykach i słabościach kontroli zarządczej oraz proponowanych jej usprawnieniach, wynikami z samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej w tej jednostce, kwartalnymi informacjami o stopniu realizacji planu działalności lub informacjami na temat wykonania budżetu państwa w części dotyczącej ministerstwa i działu. Na podstawie przeglądu przeprowadzono np.: analizy wystarczalności zasobów audytu wewnętrznego w resorcie niezbędnych dla zapewnienia realizacji audytu wewnętrznego w ministerstwie i jednostkach w dziale, analizy efektywności pracy audytorów oraz wyników uzyskanych w poszczególnych jednostkach w dziale. Ponadto, w wyniku przeglądu komitety audytu proponowały poddanie ocenie zewnętrznej komórek audytu wewnętrznego w działach oraz rekomendowały nowe wzory sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego zawierające opinię audytora o stanie kontroli zarządczej w obszarach audytowanych.
3. Prawie wszystkie komitety wykazały w sprawozdaniach realizację zadania polegającego na **monitorowaniu efektywności pracy audytu wewnętrznego, w tym przeglądu wyników wewnętrznej i zewnętrznej oceny pracy audytu wewnętrznego**. Komitety audytu zapoznały się z dokumentami i informacjami dotyczącymi pracy audytu wewnętrznego, zarówno komórek w ministerstwach, jak i jednostek w działach, w tym programami zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego, wynikami ocen wewnętrznych i zewnętrznych audytu oraz wynikami przeprowadzonych samoocen.

W 14 ministerstwach komitety audytu podjęły działania mające na celu przeprowadzenie oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego we wszystkich jednostkach w dziale/działach.

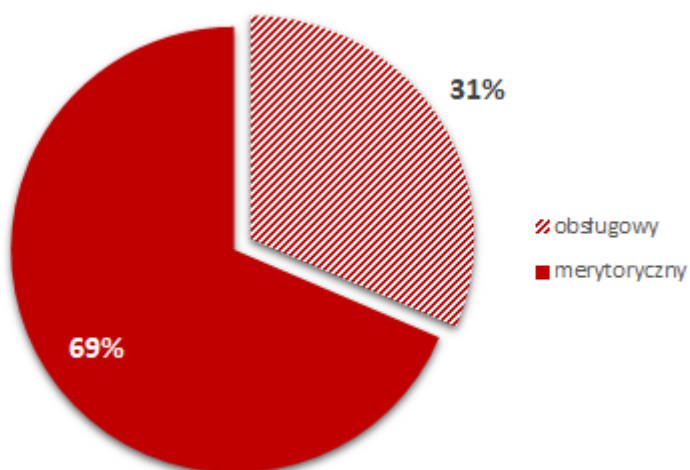
Wykres nr 1. Komitety audytu, które podjęły działania w celu przeprowadzenia oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego we wszystkich jednostkach w działach

4. Wyznaczanie priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego.

W okresie sprawozdawczym 4 komitety nie wskazały żadnych priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu na 2019 rok. Łącznie komitety audytu wyznaczyły 35 priorytetów do planów. Obszary, w których zostały wyznaczone priorytety przedstawia poniższy wykres.

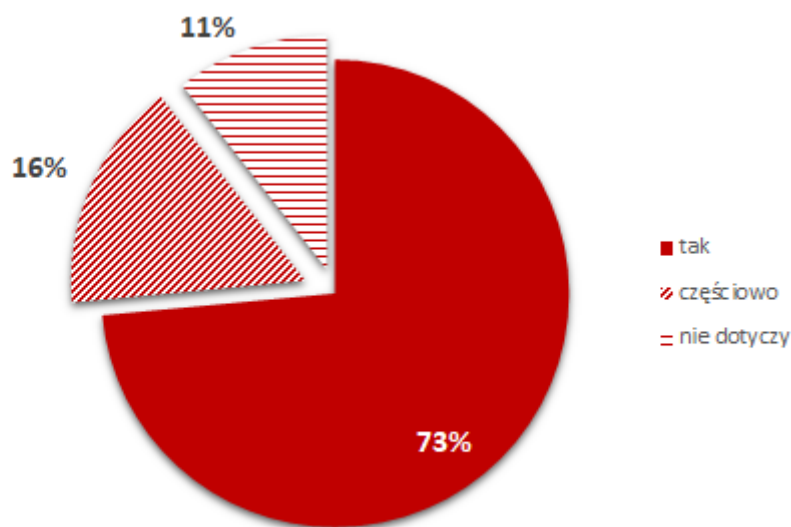
Wykres nr 2. Obszary wskazane przez komitety audytu jako priorytety do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego

W przypadku 14 komitetów audytu zostały zrealizowane wszystkie wyznaczone przez nie priorytety do rocznych i strategicznych planów audytu, zgłoszone w roku poprzednim do roku

sprawozdawczego. W odniesieniu do 3 komitetów priorytety zostały zrealizowane częściowo. Przyczynami niepełnej realizacji były: długotrwała, usprawiedliwiona nieobecność audytora wewnętrznego, zmiany kadrowe oraz modyfikacje planu audytu wewnętrznego.

Wykres nr 3. Realizacja priorytetów zgłoszonych przez komitety audytu w roku poprzednim

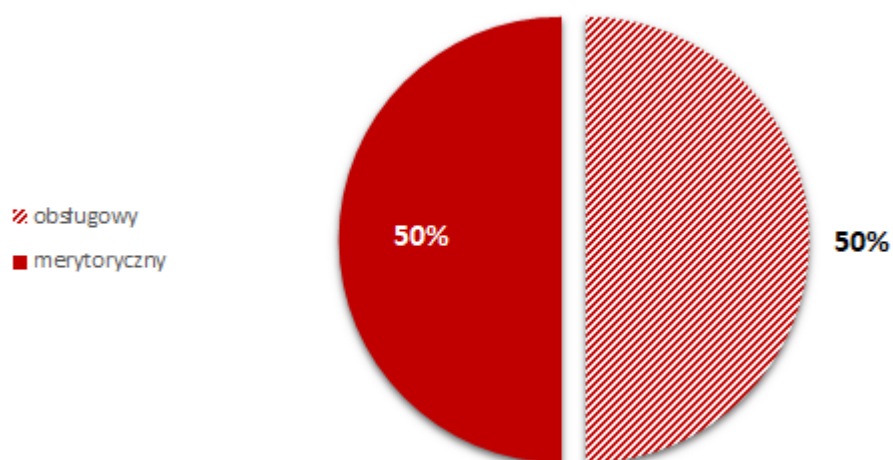

5. Do 8 komitetów audytu wpłynęło łącznie 14 wniosków o **wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy i pracy kierowników komórek audytu wewnętrznego**. 10 spośród nich stanowiły wnioski o rozwiązanie stosunku pracy. W przypadku 9 wniosków komitety wyraziły zgodę na wnioskowane zmiany czyli rozwiązanie stosunku pracy kierownika komórki audytu wewnętrznego. 1 wniosek nie został rozpatrzony, ponieważ komitet audytu uznał, że przedmiotowe zgłoszenie nadeszło po podjęciu decyzji przez kierownika jednostki. Pozostałe 4 wnioski dotyczyły zmiany warunków płacy i pracy kierowników komórek audytu wewnętrznego. Komitety wyraziły zgodę na wszystkie wnioskowane zmiany.

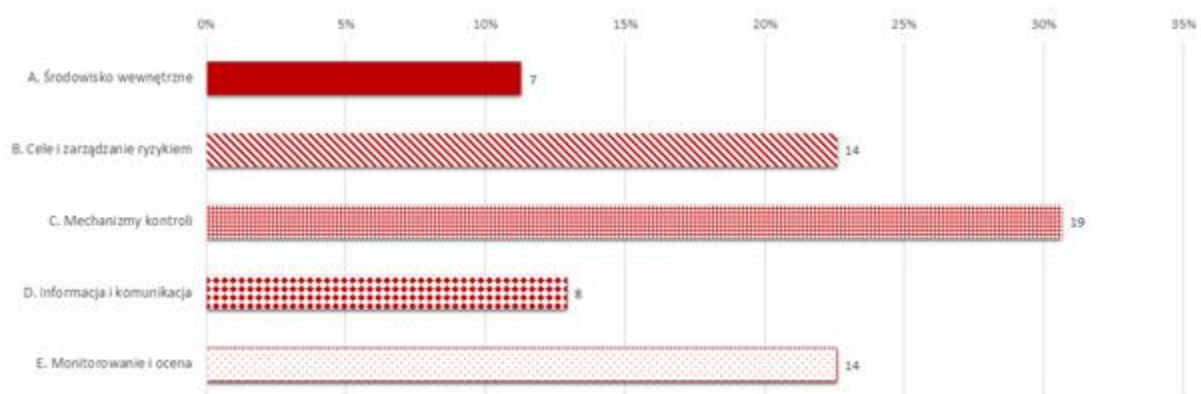
Działania komitetów dotyczyły też zadań związanych z funkcjonowaniem kontroli zarządczej:

6. **Sygnalizowaniem istotnych ryzyk** zajęło się 14 komitetów audytu. Zidentyfikowane ryzyka odnosiły się przede wszystkim do zadań związanych z organizacją pracy ministerstw. Jednocześnie komitety audytu wskazały ryzyka w obszarze wzmocnienia monitorowania terminowości, bezpieczeństwa informacji, braku kompatybilności środowisk informatycznych i stosowania RODO.
7. Działanie polegające na **sygnalizowaniu istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień** zostało podjęte przez 13 komitetów audytu. Łącznie zidentyfikowano 24 istotne słabości kontroli zarządczej, spośród których 50% dotyczyło obszarów merytorycznych, a 50% obszarów obsługowych.

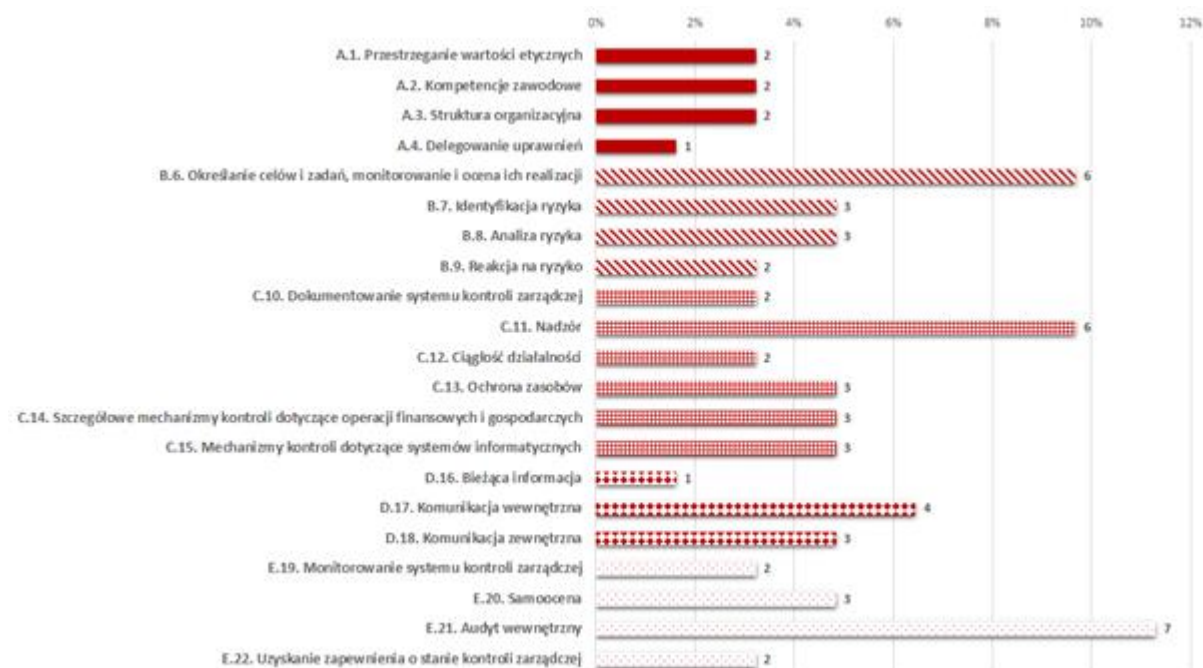
Wykres nr 4. Rodzaj obszaru, w którym komitety audytu zidentyfikowały słabości kontroli zarządczej

Wykres nr 5. Grupy standardów, w których komitety audytu zidentyfikowały słabości kontroli zarządczej w 2019 r.

Wykres nr 6. Standardy, w których komitety audytu zidentyfikowały słabości kontroli zarządczej w 2019 r.

8. W 2019 roku komitety audytu realizowały również **inne działania** niż wskazane powyżej. Składały się na nie przede wszystkim działania związane z funkcjonowaniem audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej w poszczególnych działach administracji rządowej, a także czynności doradcze: opiniowanie celów i mierników do Planu działalności, monitorowanie stopnia realizacji celów oraz spotkania z audytorami jednostek podległych i nadzorowanych.

Organizacja pracy komitetów audytu

W 2019 roku łącznie odbyły się 63 posiedzenia komitetów audytu, a ich liczba w roku wahała się od 1 do 5 posiedzeń dla jednego komitetu. Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby posiedzeń komitetów audytu w poszczególnych ministerstwach.

Tabela nr 2. Liczba posiedzeń komitetów audytu w 2019 r.

Ministerstwo	Liczba posiedzeń komitetu
MC	4
MEN	4
MiR	3
MF	2
MGMiŻŚ	4
MI	2

MFiRR	1
MKiDN	4
MNiSW	4
MON	5
MR	2
MRiRW	3
MSp	5
MSWiA	4
MSZ	2
MS	3
MK	3
MZ	4
MRPiPS	4
Razem	63

Składy poszczególnych komitetów audytu różniły się ilością powołanych członków. W 9 komitetach dokonano zmian składu osobowego w trakcie roku sprawozdawczego. Spośród wszystkich członków komitetów połowę stanowili członkowie niezależni. Poniższa tabela przedstawia liczbę członków komitetów audytu w poszczególnych ministerstwach.

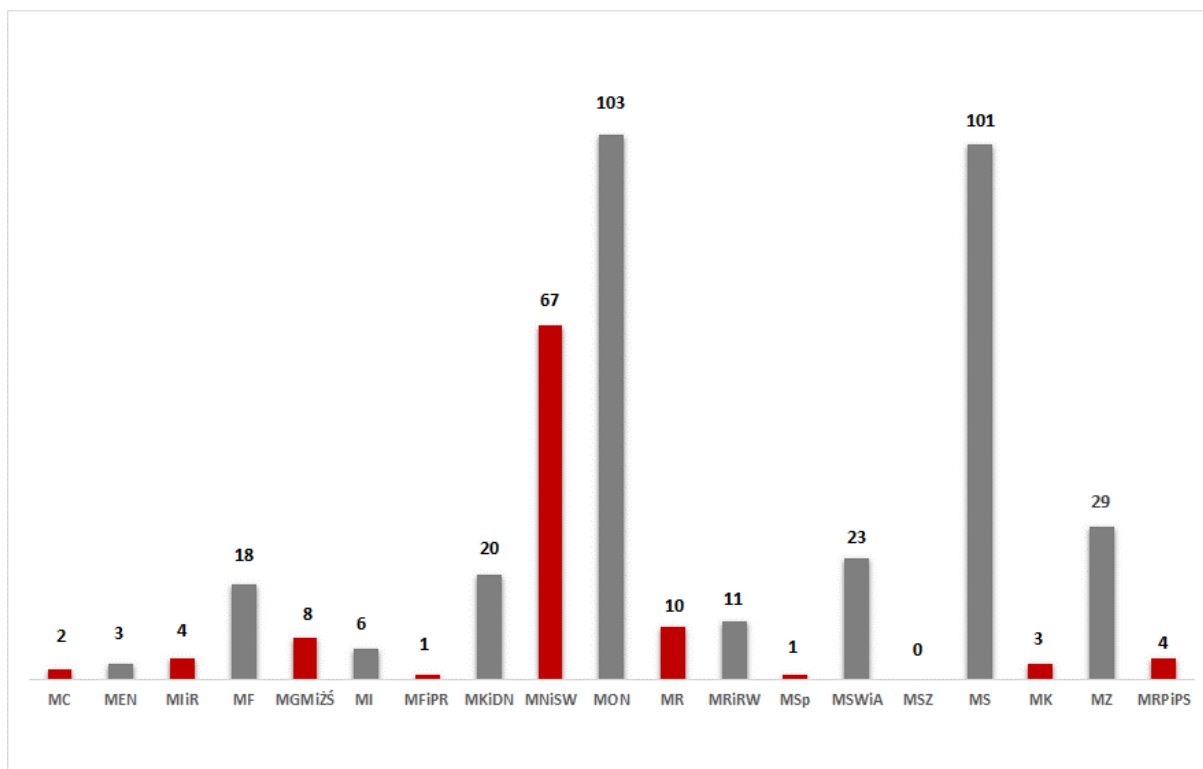
Tabela nr 3. Składy komitetów audytu w 2019 r.

Ministerstwo	Liczba członków komitetu	Członkowie zależni	Członkowie niezależni
MC	5	2	3
MEN	6	3	3
MiR	5	2	3
MF	6	4	2
MGMiZŚ	4	2	2
MI	5	3	2
MFiRR	5	2	3
MKiDN	4	2	2
MNiSW	7	4	3

MON	7	4	3
MR	6	3	3
MRiRW	4	1	3
MSp	4	2	2
MSWiA	8	4	4
MSZ	4	1	3
MS	6	3	3
MK	5	3	2
MZ	5	3	2
MRPiPS	4	2	2
Razem	100	50	50

Wynagrodzenia dla członków niezależnych komitetów audytu w 2019 roku wyniosły łącznie 309 707,20 zł. Średnie wynagrodzenie członka niezależnego za udział w jednym posiedzeniu wynosiło 1 868,08 zł.

Wykres nr 7. Liczba jednostek objętych działaniami komitetów audytu powołanych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej

Podsumowanie

Działalność komitetów audytu w 2019 roku skupiała się przede wszystkim na analizowaniu dokumentów przedstawianych przez komórki audytu wewnętrznego – sprawozdań z realizacji planów audytu lub zbiorczych wyników ze sprawozdań z jednostek w dziale/działach. W mniejszym stopniu komitety zajmowały się zadaniami związanymi z funkcjonowaniem kontroli zarządczej. Przykładem zadania, które podobnie jak w 2018 roku było najrzadziej realizowane przez komitety audytu jest sygnalizowanie istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień.

Zaobserwowano nieznaczne zmniejszenie się liczby członków komitetu audytu, co wynikało ze zmian organizacyjnych w ramach administracji rządowej, tj. reorganizacji zadań i powołania nowych urzędów. W 2019 roku w wyniku tych zmian powołano nowe komitety audytu².

W porównaniu z rokiem 2018 nieznacznie spadła liczba komitetów audytu, które zrealizowały wszystkie zadania ustawowe. Liczba zgłoszonych priorytetów do rocznych i strategicznych planów kształtowała się na znacząco niższym niż w 2018 roku poziomie – odpowiednio 52 priorytety w 2018 roku i 35 priorytetów w 2019 r. Liczba komitetów audytu, w przypadku których wszystkie zgłoszone priorytety zostały zrealizowane przez komórki audytu wewnętrznego, w porównaniu z rokiem 2018, była na nieznacznie wyższym poziomie.

² Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej powstało na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (poz. 2293), Ministerstwo Rozwoju powstało na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju (poz. 2291), Ministerstwo Sportu powstało na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Sportu (poz. 2292), Ministerstwo Klimatu powstało na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia Ministerstwa Środowiska (poz. 2289) i zostało przekształcone na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie przekształcenia Ministerstwa Klimatu (poz. 499).